

Sacramentsdag

De kern van het gelovig samenzijn is de gedachtenis aan Hem die onder ons leeft in het brood en de wijn die wij in zijn naam delen als teken van onze eenheid in zijn aanwezigheid: Sacramentsdag! Is de Drie-een-

*heidszondag de afronding van de liturgische cyclus sinds de eerste Adventszondag, de eerste gelegenheid na die cyclus is voor een zondag waarop we heel bijzonder het sacrament van de Eucharistie tot het punt van onze aandacht maken. Dat ligt voor de hand, want voor de vierende gemeenschap gaat het om het contact met Hem, ... ja, niet meer zo, dat je met Hem een selfie zou kunnen maken, maar toch, want onder het teken van Brood & Wijn is Hij in het hart van ieder, voor wie het teken in dankbaarheid en overgave de werkelijkheid brengt: **Hem zelf**. We lezen erover uit het boek Exodus en (dit jaar) in het Markusevangelie.*

Thema: “Leven in verbondenheid”

EERSTE LEZING uit het boek Exodus (24,3-8)

In die dagen stelde Mozes het volk in kennis van alle woorden en bepalingen van de Heer. Eenstemmig betuigde het volk: 'Alle woorden die de Heer tot ons gesproken heeft zullen wij onderhouden.' Daarop stelde Mozes alle woorden van de Heer op schrift. De volgende morgen bouwde hij aan de voet van de berg een altaar en stelde twaalf wijstenen op, naar de twaalf stammen van Israël. Toen gaf hij jonge Israëlieten de opdracht stieren op te dragen als brand- of slachtoffers voor de Heer. Mozes nam de helft van het bloed en deed dat in schalen terwijl hij de andere helft uitgoot over het altaar. Toen nam hij het verbondsboek en las dit voor aan het volk. En zij verzekerden: 'Alles wat de Heer zegt zullen wij doen en ter harte nemen.' Vervolgens nam Mozes het bloed, sprenkelde dat over het volk en sprak: 'Dit is het bloed van het verbond dat de Heer, op grond van al deze woorden, met u sluit.'

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus (14,12-16,22-26)

Op de eerste dag van het feest van de ongedesemde broden, de dag waarop men het paaslam slacht, zeiden zijn leerlingen tot Jezus: 'Waar wilt Gij dat wij voorbereidingen gaan treffen zodat Gij het paasmaal kunt houden?' Hij zond daarop twee van zijn leerlingen uit met de opdracht: 'Gaat naar de stad en daar zult ge een man tegenkomen die een kruik draagt; volgt hem en zegt aan de eigenaar van het huis waar hij binnengaat: De Meester laat vragen: Waar is de zaal voor Mij, waar Ik met mijn leerlingen het paasmaal kan houden? Hij zal

u dan een grote bovenzaal laten zien met rustbedden en van al het nodige voorzien; maakt daar alles voor ons klaar.' De leerlingen vertrokken, gingen de stad binnen, vonden alles zoals Hij hun gezegd had en maakten het paasmaal gereed. Onder de maaltijd nam Jezus het brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het hun, met de woorden: 'Neemt, dit is mijn Lichaam.' Daarna nam Hij de beker en na het spreken van het dankgebed reikte Hij hun die toe en zij dronken allen daaruit. En Hij sprak tot hen: 'Dit is mijn Bloed van het Verbond, dat vergoten wordt voor velen. Voorwaar, Ik zeg u: Ik zal niet meer drinken van wat de wijnstok voortbrengt tot op de dag waarop Ik het, nieuw, zal drinken in het Koninkrijk van God.' Nadat zij de lofzang gezongen hadden gingen zij naar de Olijfberg.

OVERWEGING

Vanaf de eerste zondag van de Advent, dierbare mensen, vorig jaar 26 november, was het een hele rit tot en met Drie-eenheidszondag, vorige week. De liturgische cyclus van ons geloof was daarmee afgesloten. Nu komt 't er voor het komend half jaar op aan, dat we ook buiten die cyclus bijeen blijven, verbonden blijven. Dat mag dan ook het thema zijn, – trouwens, niet alleen vandaag, maar tot op de huidige dag sinds het Laatste Avondmaal in dat bovenzaaltje van Jeruzalem, krap 2000 jaar geleden. Sindsdien was er nooit één belangrijker teken van verbondenheid dan de eucharistie, – als wens van Jezus van Nazareth aan tafel bijeen te komen tot gedachtenis aan Hem, met wat brood en wijn.

Verbondenheid. Wat roept, dierbare mensen, dat woord zoal bij u op? Waarschijnlijk iets positiefs; we zijn hier immers in de kerk. Maar ook daarbuiten. Want mensen kunnen zich vanwege dozijnen motieven verbonden voelen. Bijvoorbeeld door gedeelde vreugde of verdriet, door saamhorigheid dat heel dicht bij liefde staat en bij vriendschap. Je treft die verbondenheid voelbaar aan in bv. het gezin, maar ook in de wereld van de sport bv. op weg naar een kampioenschap. Verbondenheid kan ook worden geschapen door de hoop op een erfenis, ook door een bundeling van verzet, bv. van leerlingen tegen een docent, of door een bundeling van haat, van bv. racisten tegen buitenlanders, ook in een politieke ideologie of van verzetsmensen tegen de vijand van een land. Het heet allemaal verbondenheid.

De vraag is dan: wat kies je uit die collectie motieven? Wat selecteer je? Met andere woorden: waar gaat het om in de verbondenheid die Jezus van Nazareth voor ogen stond toen hij met die

kleine groep volgelingen aan tafel zat op de avond voor zijn dood?

Mensen die verliefd zijn, voelen zich verbonden. Ze zijn zozeer met elkaar bezig zijn, dat ze zelfs 't niet eens in de gaten hebben dat ze blind zijn voor hun omgeving. Het mag overigens allemaal, want het kan de deur openen naar de ruimte waarin de interesse in elkaar zal afnemen ten gunste van samen aandacht geven aan een derde, – bv. een eigen kind of de ouders of een buurman die in nood zit. Echte verbondenheid wordt blijkbaar geschapen door iets dat buiten jezelf ligt. Verbondenheid is afstand doen van je zelf ten gunste van een ander.

Ik denk wel 'ns, dierbare mensen, dat Jezus van Nazareth dat laatste heeft beoogd, toen hij met zijn leerlingen aan tafel ging. Hij wilde de herinnering levend houden aan Hem, – met name de herinnering aan Hem als door de Vader gezonden en verbonden met een opdracht, – dus niet verbonden vanwege gedeelde ervaring, in de sfeer van “weet je nog van toen”, – dus ook niet op jezelf gericht bv. door de geleverde strijd van Jezus' laatste dagen. Zulke herinneringen gaan altijd over; je bent immers op jezelf gauw uitgekeken en dat komt aan het licht zodra het verleden gaat verbleken.

Zo ging Jezus met zijn leerlingen aan tafel en gaf hun de opdracht na zijn dood samen te blijven komen, – het brood te breken, dat een teken zou worden van zijn aanwezigheid. Hij hoopte dat de leerlingen niet naar elkáár zouden kijken om zich bij elkáár veilig te voelen en na te praten bij een glas wijn. Want hoe leuk ook, ook dat gaat absoluut over, dat heeft geen toekomst.

In navolging van toen mogen ook u en ik ons verbonden voelen om veel méér dan wat de Kerk ooit was, – door bv. herinneringen aan vroeger toen de kerken nog vol zaten. Dat is wegkruipen in het verleden. De vraag is dan natuurlijk waarom dan wél verbonden? Een antwoord is niet zo gauw te geven, maar één ding is zeker: de zoektocht kan alleen beginnen met hen, voor wie enige vorm van een soort verliefdheid passé is. Die denken er in stilte wel aan terug, – maar met een glimlach en weten dat dát het leven niet was.

Dierbare mensen, zie hier het woord verliefdheid heel breed. Het gaat om elke relatie die je aangaat omwille van jezelf. Als je bv. alleen in de kerk komt als je er zin in hebt ben je als iemand die verliefd is, – niet verkeerd, maar niet meer dan een fase in een groei, die je vroeg of laat zult ontmaskeren, zodra je ziet dat mét de belangstelling ook het contact verdwijnt, – weet u wel: met het badwater het kind wegdoen.

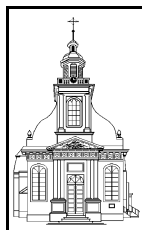
Weet u, ik zei elders ooit 'ns, dat de eucharistie alleen iets kan zijn voor volwassen, volgroeide mensen. Nou, dat ben ik aan de weet gekomen. Massa's protesten. Ze hadden gelijk; ik had het

niet moeten zeggen, want je weet nooit wat God in het hart van een kind of jongere doet. Maar wat ik bedoelde te zeggen, is dat je afstand moet kunnen nemen van jezelf, van zelf geschapen vrede en dat laatste is kan getuigen van volwassenheid.

Ik denk wel 'ns, dierbare mensen, dat de eucharistie, waaraan in het kerkelijk jaar een aparte dag is gewijd (– overigens niet de herinnering aan de instelling, want die is op Witte Donderdag –) ... maar dat die dag van gedachtenis van de tweede zondag na Pinksteren is bedoeld als opening voor de hele tijd na Pinksteren tot aan de Advent toe. Wat bindt ons immers anders? Als de Eucharistie er niet voortdurend is als het bindmiddel van onze geloofsgemeenschap, dan is Kerstmis, Pasen en Pinksteren nauwelijks meer dan een vrome folklore. Zoals de liefde tussen twee mensen al jaren duurt en waarin zij leerden samen te kijken naar de ander, wie dan ook, zo is de eucharistie de bron van verbondenheid in en buiten de geloofsgemeenschap.

Dierbare mensen, ik ga sluiten. Over de Eucharistie zou nog veel meer te zeggen zijn, bv. de manier waarop je in dat sacrament Jezus Christus' leven onder ons kunt zien en ervaren, – de vraag dus: hoe is Hij daar aanwezig, hoe is Hij onder ons? Daarover komen we bij gelegenheid wel weer te praten. Voorlopig is de voorwaarde vooraf, dat je eraan toe bent verbondenheid te kunnen zien als liefde voor de ander, – ja, enkel en alleen óm de ander, de ander tot wie je geroepen bent, ... ja, vanwege de Ander, (de ander met een hoofdletter) die Jezus van Nazareth aan u en mij voorstelde als de Vader van ons allen.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 3 juni 2018
© Frans E.M. Verhaar pr.